

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 3 listopada 2020 r.

Poz. 4785

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-1.4131.276.2020.KD WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 29 października 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378)

stwierdzam nieważność

§ 4. ust. 3 pkt 9 załącznika do uchwały Nr XXIII/230/2020 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 września 2020 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police w zakresie wyrazu „kompletny”*.

Uzasadnienie

W dniu 29 września 2020 r. Rada Miejska w Policach podjęła uchwałę Nr XXIII/230/2020 w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 6 października 2020 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym *rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej "regulaminem"; regulamin jest aktem prawa miejscowego*. Artykuł 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zaś zakres spraw, który uregulowany musi zostać w uchwalanym przez radę gminy regulaminie, a mianowicie wskazuje, że: *regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:*

1) wymagań w zakresie:

- a) *selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,*
- b) *selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży,*
- c) *uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,*

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.).

- d) *mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;*
- 2) *rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:*
- a) *średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,*
- b) *liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;*
- 2a) *utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;*
- 3) *częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;*
- 4) *(uchylony);*
- 5) *innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;*
- 6) *obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;*
- 7) *wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;*
- 8) *wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.*

Podkreślić należy, że regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczonym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto, nie mogą naruszać granic delegacji ustawowej.

Przywołane wyżej przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowią delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą być przedmiotem normowania uchwałą rady gminy. Nie przyznają one kompetencji radzie gminy ani do stanowienia aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż w nich wymienione, ani stanowienia regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, ponieważ oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej³⁾.

W Rozdziale 3. Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXIII/230/2020, Rada Miejska w Policach określiła „zasady prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania odpadów, warunki rozmieszczania pojemników, ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym”. W ramach powyższego, w § 4 ust. 3 Rada wymieniła frakcje odpadów komunalnych, których selektywne zbieranie przez właścicieli nieruchomości jest obowiązkowe, postanawiając, między innymi w pkt 9 tego przepisu, że: *Obowiązkowe jest prowadzenie selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych: 9) zużyty, kompletny, sprzęt elektryczny i elektroniczny*. Jednocześnie w ww. przepisie Rada wprowadziła normę wskazującą, że odpady wymienione w punktach 7-18 – a zatem również odpady wymienione w pkt 9 – przyjmowane są w PSZOK. Ten, ani pozostałe przepisy Regulaminu nie przewidują natomiast przyjmowania w PSZOK zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, który jest niekompletny.

W ocenie organu nadzoru przepis § 4 ust. 3 pkt 9 Regulaminu w zakresie, w jakim ogranicza przyjmowanie w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wyłącznie zużytego sprzętu elektrycznego

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

³⁾ Por. wyrok NSA z dnia 11 grudnia 2015 r., sygn. akt II OSK 959/14.

i elektronicznego, który jest kompletny, jest sprzeczny z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawodawca w przepisie tym postanowił bowiem wprost, że *regulamin określa szczególne zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące: selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: (...) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.*

Sformułowane w kwestionowanym przepisie ograniczenie pozostaje również w sprzeczności z brzmieniem art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym⁴⁾, który wprowadza zakaz zbierania niekompletnego zużytego sprzętu oraz części pochodzących ze zużytego sprzętu podmiotowi niebędącemu odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub prowadzącym punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o których mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Sprzętem w rozumieniu ustawy jest – w myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Wykładnia powołanych unormowań prowadzi zatem do wniosku, że nie ma żadnego uzasadnienia dla sformułowania zastrzeżenia, iż dostarczany do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych utworzonego przez gminę sprzęt nie może być zdekompletowany. Sprzęt niekompletny nie może być odbierany przez podmioty wskazane w art. 35 ust. 1 ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, a punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o którym mowa w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do nich nie należy. Co istotne, zgodnie z brzmieniem art. 3 ust. 2 pkt 6 tego aktu, *gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: (...) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.* A zatem, utworzone przez gminę punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny odbierać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, niezależnie od tego, czy jest on kompletny czy też nie, wynika to bowiem wprost z cyt. wyżej regulacji.

Mając na uwadze przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym argumentację, stwierdzenie nieważności § 4 ust. 3 pkt 9 załącznika do uchwały Nr XXIII/230/2020 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 września 2020 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police* w zakresie wyrazu „kompletny”, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na marginesie zauważenia wymaga, że ograniczenie przyjmowania w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wyłącznie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, który jest kompletny, wprowadzone zostało przez Radę Miejską w Policach również w podjętej przez ten organ – w oparciu o treść art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – uchwale Nr XXIII/231/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie *określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, mieszanych i zagospodarowania tych odpadów*. Powyższe potwierdza zamiar Gminy przyjmowania w PSZOK wyłącznie sprzętu kompletnego, a zatem istotne naruszenie prawa stwierdzone niniejszym rozstrzygnięciem nadzorczym. Nieważność uchwały Nr XXIII/231/2020 w powyższym zakresie stwierdzona zostanie odrębnym rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Zachodniopomorskiego.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Tomasz Hinc

⁴⁾ Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1895 z późn. zm.).